

LEIRFJORD KOMMUNE

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Saksnr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.	Dato	Gradering
10/367-7	V10	LEO		23.04.2010	

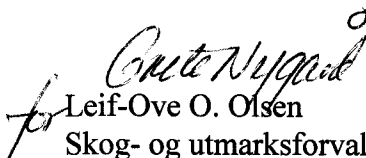
MELDING OM POLITISK VEDTAK – HØRING - ENDING I FORSKRIFT OM NYDYR KING

Formannskapet har i møte 15.04.2010, sak 31/10 fattet følgende vedtak:

Leirfjord kommune går imot Landbruks- og matdepartementets foreslåtte endringer av nydyrkingsforskriften av 17.02.10. Forslaget om forbud av myr dyrking vil få store konsekvenser for landbruket lokalt, regionalt og nasjonalt.

Saken følger som vedlegg. Vedlagt følger også kopi av høringsuttalelse til Fylkesmannen i Nordland fra Leirfjord kommune.

Med hilsen

Leif-Ove O. Olsen
Skog- og utmarksforvalter

Vedlegg:

F-sak 31/10

Høringsuttalelse til Fylkesmannen i Nordland av 08.04.2010

Kopi:

Fylkesmannen i Nordland, Landbruksavdelingen, Molovn 10, 8002 Bodø

Postadresse
Leirfjord kommune
8890 Leirfjord
Telefon 75 07 40 00

Besøksadresse
Kommunehuset
Leland
Telefaks 75 07 40 01

E-postadresse
postmottak@leirfjord.kommune.no
Hjemmeside
www.leirfjord.kommune.no

Organisasjonsnr.
Innbet. av skatt:
Kommunekassen:

NO 945034572 MVA
Bankgiro 6345.06.18227
Bankgiro 4540.05.00103

LEIRFJORD KOMMUNE
SAMLET SAKSFRAMSTILLING

HØRING - FORSLAG OM ENDINGER I FORSKRIFT OM NYDYR KING

Saksbehandler: Leif-Ove O. Olsen

Arkivsak: 10/367-6

Arkivkode: V10

Klageadgang: Nei

Saksnr.:

Utvalg

Møtedato

15/10

Nærings- og forvaltningsutvalget

14.04.2010

31/10

Formannskapet

15.04.2010

HØRING - FORSLAG OM ENDINGER I FORSKRIFT OM NYDYR KING

Rådmannens innstilling:

Behandling/vedtak i Nærings- og forvaltningsutvalget den 14.04.2010 sak 15/10

Behandling:

Enstemmig vedtak i samsvar med Hans Løvmos forslag.

Vedtak:

Leirfjord kommune går imot Landbruks- og matdepartementets foreslåtte endringer av nydyrkingsforskriften av 17.02.10. Forslaget om forbud av myr dyrking vil få store konsekvenser for landbruket lokalt, regionalt og nasjonalt.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 15.04.2010 sak 31/10

Behandling:

Enstemmig vedtak i samsvar med nærings- og forvaltningsutvalgets innstilling.

Vedtak:

Leirfjord kommune går imot Landbruks- og matdepartementets foreslåtte endringer av nydyrkingsforskriften av 17.02.10. Forslaget om forbud av myr dyrking vil få store konsekvenser for landbruket lokalt, regionalt og nasjonalt.

Saksutredning:

I møte i nærings- og forvaltningsutvalget den 14. april 2010, foreslo Hans Løvmo at nærings- og forvaltningsutvalget tok opp til behandling sak angående høring av endringer i nydyrkingsforskriften. Hans Løvmos forslag om å behandle saken ble enstemmig vedtatt. Det ble også vedtatt å foreslå saken framlagt for formannskapet til behandling den 15. april 2010.

Hans Løvmo fremmet følgende forslag til vedtak:

Leirfjord kommune går imot Landbruks- og matdepartementets foreslåtte endringer av nydyrkingsforskriften av 17.02.10. Forslaget om forbud av myr dyrking vil få store konsekvenser for landbruket lokalt, regionalt og nasjonalt.

Bakgrunn for høring

I Stortingsmelding nr 39 (2008 – 2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, er det vist til at et virksomt tiltak for å redusere framtidige utslipp av CO₂ fra jordbruket, er å stanse nydyrking av myr. Landbruksdepartementet foreslår derfor i Stortingsmeldingen at klimahensyn skulle tas inn som en del av målsettingen med nydyrkingsforskriften på linje med biologisk mangfold, kulturminner og næringshensyn. Departementet sender derfor et forslag om endringer i nydyrkingsforskriften, ut på høring for å følge opp det som ble foreslått i Stortingsmeldingen.

Endringsforslag i nydyrkingsforskriften

Forslag til endringer innebærer at det skal tas hensyn til om nydyrkingen kan ha følger for klimaet. Det skal tas særlige hensyn til om tiltaket kan medføre klimagassutslipp og Departementet foreslår at det i nydyrkingsforskriften innføres et forbud mot nydyrking av myr samtidig som søknadsplikt for gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unnyttet skjerpes. Til nå har unnytta landbruksareal vært søknadspliktig når det har ligget ubrukt i mer enn 30 år. Etter endringen må det søkes som nydyrking etter å ha ligget unytta i mer enn 20 år. Myr skal i denne sammenheng defineres som *Norsk institutt for skog og landskap* definerer det i AR 5 Klassifikasjonssystem: areal med myrvegetasjon og med minst 30 cm tjukt torvlag. Minsteareal for registrering av myr er 2 dekar.

Vurdering

Departementet skriver i sitt høringsutkast at nydyrking av myr alltid vil føre til betydelige klimagassutslipp i en periode etter at nydyrkingen er foretatt. Bioforsk har beregnet det årlige CO₂-utslippet fra dyrket myr til mellom 2 og 3 tonn per dekar. Utslipet starter når nedbrytningen av det organiske materialet i myra starter og varer over tid til materialet er brutt ned. Den sikreste måten for å begrense utslippene på er derfor å unngå nydyrking av myr.

Det er behov for bedre forskning for å få bedre kjennskap til faktiske utslipp fra dyrka myr, før et så drastisk tiltak som å totalforby nydyrking av myr innføres. Det er mange forskjellige typer myr med ulikt innhold karbon og det er forskjell på djupe og grunne myrer. Det er også forskjellige dyrkningsteknikker som gjør at man godt og vel halverer utslippet av CO₂ fra den oppdyrkede myra. Dette er det ingen som har eksakte tall for og derfor trengs det forskning for å se på faktiske utslipp fra slike dyrkinger.

Det er behov for å veie matproduksjon opp mot annen samfunnsaktivitet.

Myrarealer brukes i dag til utbyggingsformål for industri, handel og bolig. Massene graves da ut og brukes ofte som hagejord eller jordforbedrer. Det foreligger ingen forslag om begrensninger for denne type bruk av myrarealer, selv om slik anvendelse trolig medfører langt større utslipp av klimagasser enn om arealet ble dyrket og brukt til matproduksjon.

Jordbruksareal i drift utgjør bare 1,5 % av totalt landareal i Nordland. På landsbasis utgjør jordbruksarealet ca 3,2 % av Norges totalareal. Ved en gjennomgang av Statens landbruksforvaltnings statistikk over dyrka og dyrkbar jord, fremgår det at fra år 2000 og fram til i dag, har det i gjennomsnitt blitt omdisponert i størrelsesorden 5 000 dekar hvert år. Matproduksjon må ikke gjøres til et miljøproblem som vi må kutte ned på for å berge verden.

Verdens matvaresituasjon, befolkningsveksten og stadig mindre produktiv matjord, sett mot målet om å øke landets matproduksjon er alle momenter som må veies i denne saken. Å fraskrive seg bruken av den ressursen som myrene framstår som, er derfor uskjønnsomt i denne sammenheng.

For utviklingen av landbruket lokalt er myr dyrking viktig. I vår kommune er det i hovedsak myr av varierende type som kan benyttes hvis jordbruksarealet skal økes. I Departementets høringsforslag sies det at "eiere som har behov for tilleggsjord for å styrke driften sin bør i en slik situasjon stimuleres til å foreta vedlikehold, eventuelt å sikre seg tilleggsjord framfor å nydyrke myr". Det betyr for de av bøndene i vår kommune som har dyrkbare arealer og som ønsker og/eller har behov for å øke arealet, heller skal overta naboens eiendom enn å bruke den ressursen som vedkommende alt eier og disponerer. Departementets forslag oppfordrer nærmest til såkalt "bondekanibalisme". Det svekker produsentmiljøet og svekker de små bygdesamfunn med fraflytting og utarming. Det gjør også rekrutteringen til næringen enda mer vanskelig enn den allerede er. Myrarealene er en stor unyttet arealressurs for det lokale landbruket.

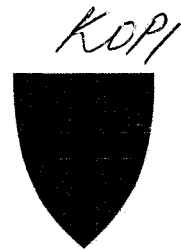
Ser vi på den forskning som er gjort rundt klima og binding av CO₂ har man funnet ut at grasarealer har store og uutnyttede muligheter til å demme opp for klimaendringer fordi de absorberer og lagrer karbondioksid i jorda. Potensialet er sett på som større enn for den lagring skogen har mulighet for. Dette framkommer i rapporter fra både FAO, FN's mat- og landbruksorganisasjon og Bioforsk og Norsk institutt for skog og landskap. I Leirfjord kommune blir det i hovedsak dyrket gras til forproduksjon på den landbruksjorda som brukes, både dyrket på myr og på andre jordtyper.

Departementet er opptatt av at myr er en arealtype som generelt har stor betydning for biologisk mangfold og at det finnes mange kulturminner i myrene. Norsk institutt for skog og landskap opplyser at vi har om lag 12 350 km² med dyrkbar myr i Norge i dag (SSB oppgir 5,8 % av Norges landareal er myr/våtmark), mens arealet av fulldyrka jord er på ca 8 700 km² (SSB oppgir 3,2 % av Norges landareal er fulldyrka jord). Det er dermed ikke noen umiddelbar fare for at myr som arealtype skal bli borte eller at biologisk mangfold er truet av oppdyrking.

Norge bør hegne om både dyrka mark og dyrkbar mark, jf. vedlagte situasjonsbeskrivelse fra kommunekonferansen i oktober 2008 v/ seniorrådgiver Erik A. Aurbakken i Statens Landbruksforvaltning. Likeså behovet for økt matvareproduksjon nasjonalt, som fremgår av vedlagte avskjedsintervju med departementsråd Per Harald Grue.

Vedlegg:

- Høring – Forslag om endring i FOR – 1997-05-02-423 – Forskrift om nydyrking.
- Foredragsfoil kommunekonferansen 2008
- "Matproduksjon må opp med 20 prosent". Fratredelsesintervju med departementsråd Per Harald Grue.

Fylkesmannen i Nordland
Landbruksavdelinga
Moloveien 10
8002 BODØ

Saksnr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.	Dato	Gradering
10/367-2	V10	LEO		08.04.2010	

HØRING - FORSLAG OM ENDINGER.FORSKRIFT OM NYDYR KING

I Leirfjord kommune er det de siste fem årene nydyrket, eller omsøkt og godkjent nydyrking på ca 500 dekar. Det aller meste av dette er nydyrking av myr.

Oversikt over myrarealer i Leirfjord kommune:

- Alle arealer er målt i GisLine, N 50 000 kart.
- Kun sammenhengende myrområder over 50 dekar er tatt med.
- Antar at 60 % av disse er dyrkbar.
- Sundøy, som er det desidert største området, er allerede kanalisert i forbindelse med "Ny Jord" på 1960-tallet.

Område	Dekar myr (N50 kart)	Dyrkbar
Bardal	350daa	210daa
Breiland-Nes	1300daa	780daa
Kviting	460daa	276daa
Leira-Tovås	2000daa	1200daa
Levang-Neppelberg	450daa	270daa
Sundøy	4700daa	2820daa
Vassdal-Lindset	330daa	198daa
Vatne	400daa	240daa
Sum	9990daa	5994daa

Som man ser fra oversikten over er det anslått at ca 6 000dekar myr i Leirfjord egner seg til fulldyrking. Dette utgjør et enormt potensial for fremtidig landbruksdrift i kommunen. I Leirfjord er det lite areal, unntatt myr, som er dyrkbar etter dagens standard. Myr vil derfor representere den eneste reelle muligheten for økning i størrelsen på areal dyrket mark i noen vesentlig grad. Et forbud mot dyrking av myr vil derfor føre til at det blir vanskeligere å utvikle landbruket i Leirfjord.

Postadresse
Leirfjord kommune
8890 Leirfjord
Telefon 75 07 40 00

Besøksadresse
Kommunehuset
Leland
Telefaks 75 07 40 01

E-postadresse
postmottak@leirfjord.kommune.no
Hjemmeside
www.leirfjord.kommune.no

Organisasjonsnr. NO 945034572 MVA
Innbet. av skatt: Bankgiro 6345.06.18227
Kommunekassen: Bankgiro 4540.05.00103

Forskriften som nå er ute på høring sier ikke noe om områder som allerede er kanalisert. På Sundøy ble det i forbindelse med "Ny Jord" på 1960-tallet kanalisert store områder med myr. Bare brøkdeler av dette er i dag dyrket. Skal resterende kanaler fylles igjen? Det er ikke gitt tillatelse til nydyrking på disse arealene, men de ble kanalisert med tanke på fremtidig oppdyrking. Så fremt forskriften trer i kraft slik den er foreslått i dag, vil områdene på Sundøy ligge "brakk" uten at noen får lov å sette de i produksjon. Kanalene vil heller ikke bli fylt igjen, uten at dette kommer som et krav til grunneier. Dermed vil nesten halvparten av myrområdene i Leirfjord kommune stå og slippe ut klimagasser uten at det kommer noe positivt ut av det.

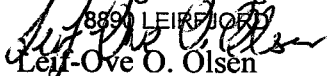
Det meste av dyrking på myr i dag foregår ved profilering. Her er det mange varianter, men to hovedtyper. De som blander inn myrstoff sammen med sand og leir fra under myrlaget, og de som "dumper" myra nederst i profilen (som regel under grunnvannstand) og tar opp leire og sand til toppdekke. Toppdekket settes i produksjon ved at det pløyes inn husdyrgjødsel. Klimagassutslipp fra variant nummer to er, for så vidt undertegnede kjenner til, ikke kartlagt.

Undertegnede mener at deler av forskriften ikke tar særlig hensyn til forholdene for landbruk i Nordland. Dette vil kunne føre til at det blir vanskeligere å øke produksjonen i landbruket i Nordland, og utviklingen stopper opp.

Med hilsen

Leirfjord kommune

Ressurs- og utviklingsetaten

8890 LEIRFJORD

Leif-Ove O. Olsen

Skog- og utmarksforvalter

Vedlegg:

Kopi: